

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש מושב שני

פרוטוקול מס' 389
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, י"ב באייר התשפ"ד (20 במאי 2024), שעה 12:00

סדר היום:

הצעת צו הגנה על מענקים מיוחד (חרבות ברזל)(תיקון התוספת) (מספר 3), התשפ"ד-2023 (מענקים מוגנים מפני עיקול)

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
חמד עמאר
נאור שירי

מוזמנים:

שקד כסלו	–	לשכה משפטית, משרד האוצר
ליהי קושניר גינוסר	–	ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
עמית גולדנברג	–	קצין ייעוץ, משרד הביטחון
רן מלמד	–	מנכ"ל נקודת מפנה, המרכז לקידום מדיניות של רוחה
אורן בוטא	–	יו"ר תנועת העצמאים
איתי סיגל	–	משפחות החטופים
איילה מצגר	–	משפחות החטופים
דיויד שלו	–	משפחות החטופים
יובל בראון	–	משפחות החטופים
אבי עופר	–	יו"ר התנועה הדמוקרטית האזרחית

ייעוץ משפטי:

שלומית ארליך

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

יפעת קדם

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצעת צו הגנה על מענקים מיוחד (חרבות ברזל)(תיקון התוספת) (מספר 3), התשפ"ד - 2023 (מענקים מוגנים מפני עיקול)**היו"ר משה גפני:**

אני מחדש את הישיבה. איתי, בקשה.

איתי סיגל:

אני אחיין של קיתי ואביבה סיגל. מכירים את השם שלי פה, לצערי, כבר יותר מידי פעמים, כי הגעתי לפה בשביל לספר את הסיפור של המשפחה שלי. אני רוצה להשתתף בצערן של משפחות החטופים. אנחנו, לצערנו, כל יום מקבלים הותר לפרסום חדש, כשהפעם זה גם במועצה שלי, ביישוב שכן, ביד רמב"ם, משפחת ביטן - אני משתתף בצערה.

דוד ודודה שלי, קיתי ואביבה, גרים בכפר עזה כבר מעל 40 שנה. יש להם ארבעה ילדים וחמישה נכדים. כולם מחכים שקיתי שנמצא חטוף בידי מרצחים יחזור הביתה. הבנות של קיתי ואביבה לא יודעות איזה סיפורים לספר לילדים. משהו פה בכלל יכול לדמיין לספר לילד שלו שסבא שלו חטוף? איך בכלל מספרים את הדבר הזה? איך בכלל מתווכים את זה? איך מתווכים את זה שאנחנו מיואשים, שאנחנו לא מצליחים לישון, שאנחנו לא אוכלים, שאנחנו מרגישים שלא עושים את העבודה? אני לא יודע.

מר גפני, אמרת לי שאם היית יכול היית מתפטר בשביל להחזיר את דוד שלי. אני מזכיר את זה בעניין של אחריות. לממשלה הזאת יש אחריות לשמור על כלל אזרחיה, אבל הממשלה הזאת כשלה בדבר הזה כבר שמונה חודשים, אם לא יותר.

היו"ר משה גפני:

אני אומר את זה גם עכשיו.

איתי סיגל:

כבר 227 יום עברו. הגיע הזמן שהממשלה והעומד בראשה יעשו חישוב מסלול מחדש. אם אחרי 227 יום הממשלה לא הצליחה להחזיר את החטופים הביתה, לא הצליחה להחזיר את תושבי הצפון, את תושבי הדרום, את החיילים ואת החיילות הביתה, ממשלת ישראל עושה משהו לא נכון והיא צריכה לחשב את מסלולה מחדש, מה שהיא לא עושה. זה חלק גדול מהכעס שלנו. אנחנו מבינים שיש אויב גדול בצד השני שצריך להשמיד, אבל דבר ראשון צריך להחזיר את האנשים שנגמר להם הזמן. אני מבקש שתחזירו את דוד שלי לפני שהוא יחזור בארון. יש אנשים שכבר נגמר להם הזמן ומשפחותיהם רוצים שהם יחזרו בשביל שתהיה להם קבורה מכבדת. אני לא יודע מה אני אעשה אם דוד שלי יחזור לפה בארון. אתם, הממשלה, אחראים על זה. אשתו של אחי והילדים עזבו את הארץ כי הם לא יכולים עם המצב, ואח שלי עוד שבועיים עולה על מטוס כי כבר שמונה חודשים אנחנו מבטיחים לאשתו שתהיה הפסקת אש ודוד שלי יחזור. כמה עוד המשפחה שלנו תתפרק? כמה עוד משפחות יתפרקו? אני רוצה רק להזכיר שהממשלה הזאת נפלה על דברים מצחיקים כמו חמץ, כמו תקציב.

היו"ר משה גפני:

היא לא נפלה על חמץ וגם לא על תקציב.

איתי סיגל:

לא הממשלה הזאת.

נאור שירי (יש עתיד):

הממשלה הקודמת.

איתי סיגל:

נכון, ממשלות קודמות.

נאור שירי (יש עתיד):

על חמץ ותקציב. על מה סילמן אמרה "איני יכולה עוד"? על החטופים, או על הפיתה?

היו"ר משה גפני:

איתי, אני איתך לגמרי, שלא תטעה.

איתי סיגל:

אתה לא איתי, כי אם היית איתי, היית אומר שאתה לא מוכן להיות בממשלה שיש לה אזרחים כבר 227 יום בשבי החמאס. אם היית איתי, היית אומר לראש הממשלה שאינך משתף פעולה עם הקרקס הזה.

איילה מצגר:

אני כלתו של יורם מצגר בן ה-80 שחטוף בעזה. אני אמשיך את דבריו של איתי. די, כבר עברו 227 ימים. חזרתם מפגרה. לנו לא הייתה פגרה, בטח לא לחטופים. אני לא יודעת מה עלה בגורלו של יורם, סבא של הילדים שלי. אני לא אוהבת לספר את סיפור החטיפה שלו, כי אני רואה את העיניים מתגלגלות משעמום. גם לי משעמום החוג הזה, לא כיף לי, אני רוצה שיחליפו לי חוג.

יורם נחטף מביתו ב-08:45 בבוקר על ידי חמאסניק. אשתו, תמי, נחטפה על ידי בני 17. היא קוראת להם "הילדים". הם גררו אותה בכוח כמה דקות אחריו. כשהיא הגיעה פצועה בטנדר לעזה, שם היא פגשה אותו שוב. היא חזרה מהשבי. היום היא מחכה ליורם, לשכנים ולחברים שהיו איתה באותה מנהרה מתחת לח'אן יונס. הפעם האחרונה ששמענו מיורם זה היה בסוף דצמבר, כשהיה את הסרטון של המבוגרים. אין דואר מעזה, אין ידיעות, אנחנו לא יודעים מה עלה בגורלו. אני פסימית מאוד, כי מדובר בבן אדם בן 80 בלי תרופות, בלי תנאים נורמאליים. אני מניחה שבתקופה כל כך ארוכה של שבי יש הידרדרות מאוד גדולה. אני מאוד מאוד דואגת. קשה לי לראות את בני המשפחה שלי, קשה להסביר את החלל הזה, את החור הזה בלב כשאני לא יודעת מה קורה איתו עכשיו. אני מתעוררת בבהלה באמצע הלילה. הבת שלי, שהיא סטודנטית, אומרת לי שהיא לא מסוגלת ללמוד, שהיא לא מרוכזת. את הבת השנייה, ששרדה את ה-7 באוקטובר מתחת למיטה בנר עוז עם שני בני דודים, קיבלתי במתנה, בנס. היא בורחת מכל ידיעה, אבל מידי פעם יש הבלחה של בכי מטורף והיא צריכה להיות קרוב לבית, קרוב למשפחה. המשפחות מתפוררות. אני עוד במקום יחסית חזק כי לא עברתי את ה-7 באוקטובר בעצמי. אני מרגישה שאני קול לעוד הרבה אחרים שלא מסוגלים לבוא לפה.

אני מבינה שלאורך שבעה חודשים הממשלה לא עשתה הכל כדי להחזיר אותם. אני ציונית, אני רוצה לחיות פה, אני רוצה לחיות בבית שלי ליד אשקלון, אני רוצה שהמשפחה שלי תחזור לנר עוז. אם הייתי יודעת שמדינת ישראל עושה מאמצים גדולים מול הצורך הגדול והאכזר הזה כדי להחזיר אותם, הייתי חוזרת הביתה. במקום זה אני גרה ברחובות, בכביש, בקושי רואה את הילדים שלי, את בעלי. אני באמת רוצה את החיים שלי חזרה. אנחנו צריכים לדעת שאתם עושים הכל.

אנחנו חוטפים אש מעם ישראל, שאומר שסינאור שמח עלינו. פתאום כל השנאה עוברת אלינו. משפחות החטופים חוטפות מכות בשבועיים האחרונים. אם תסתכלו על בנות צנגאוקר, אתם תראו שאחת עם כתף פרוקה, השנייה עם צלעות סדוקות וצולעת, השלישית חזרה מהשבי ורצה לכל ההפגנות. אני כל פעם עוטפת אותה כשהאלימות נעשית חזקה יותר כי היא באמצע התקף חרדה מטורף מהשבי. אחריה משתרכת שני הקטנה עם ניוון שרירים. אין תפקוד. אנחנו רוצים לחזור לחיים שלנו. אני לא צריכה את החיבוק, אני צריכה שתתחילו לעבוד. תהיה לנו עוד המון עבודה לעשות גם אחרי שהם יחזרו בשיקום הפצע הנורא הזה, אבל קודם כל צריך להתחיל להגיד כן לאיזו שהיא חתונה. צריך קודם להחזיר אותם הביתה, רק אז להתחיל לצעוד כמו חתן וכלה שבונים את החיים שלהם. צריך להתחיל להגיד כן למשהו, לא יכולה להיות הסרבנות הזאת. לכל דבר המדינה אומרת לא. כשסוף סוף מדינת ישראל אמרה כן וגם סינאור אמר כן, מאיפה שהוא מקום ראש הממשלה אמר לא ומוסס את זה. אני מאמינה רק למעשים. בבקשה תתחילו לעבוד, אתם נבחרו הציבור שלנו. לא יכול להיות שהמקום הזה יהיה קליפה ריקה, רק הנהונים וליטופים של הראש. תתחילו לעשות את העבודה שלכם, אתם הנציגים שלנו פה, כדי להחזיר אותנו לאיזה שהוא תלם.

היו"ר משה גפני:

ד"ר אבי עופר, בקשה.

אבי עופר:

אנחנו שובתים רעב כבר 16 יום. אנחנו נמשיך לשבות רעב עד שהחטופים יחזרו, משום שאנחנו חושבים שהגיעו מים עד נפש. ברור לחלוטין לכל בר דעת שראש הממשלה ושרי הימין מכשילים במזיד ובמכוון כל עסקה סבירה אפשרית. כשיש מולם מנוול כזה שרק מנצל את זה, אז עוד ועוד חטופים וחטופות מתים. אם באמת אכפת לכם, תעיפו אותו, תעיפו את הממשלה שלא מסוגלת. שבעה חודשים לא הייתם מסוגלים? די. אם אתם לא מסוגלים, פנו את מקומכם למי שכן מסוגלים, ואנחנו יודעים שיש מי שכן מסוגלים. זה שקר בנפשכם להגיד "אנחנו איתכם", "אנחנו מחבקים אתכם". כל מי שיש ביכולתו, מה שאין ביכולתי, צריך לדרוש מהממשלה הזאת לקבל עסקה סבירה עכשיו, לא בעוד שלושה חודשים, או להפיל את הממשלה הזאת ושהכנסת תתפזר. אנחנו אולי רעבים, אבל הם מתים.

היו"ר משה גפני:

דייוויד שלו, בקשה.

דייוויד שלו:

מר לי בפה ובנשמה. אני שובת רעב זה היום ה-16. היום זו הפעם הראשונה שהגעתי לכנסת. אולי הייתי פה כשהייתי ילד עם בית הספר, אבל בבגרותי זו הפעם הראשונה. אני לתומי חשבתי שפה זה משכנו של בית המחוקקים, לא בית המפוצצים עסקאות. זו גם משכנה של הרשות המבצעת. מכיוון שאתם שליחיהם של הריבון, כשהריבון זה אנחנו, העם, אז מה שהריבון כרגע רוצה בעדיפות עליונה ובראש סדר העדיפויות זה החזרת החטופים, אין שום דבר על השולחן חוץ מזה.

כשאני אומר "מר לי בפה" או "מר לי בנשמה", אני מתכוון לכך שאני מזה רעב. יש לי עסק שמתחילת המלחמה חווה קשיים גדולים. אתם מדברים פה על מענקים מיוחדים, על הגנה מפני פשיטת רגל. מאחר והבנתי שזה הרבה דיבורים ומעט מעשים, אמרתי לשותפיי ולצוות שלי שאנחנו כרגע נוריד את הראש ונוותר על הצרכים שלנו למען הדבר היחיד שעל סדר היום מבחינתי – החזרת החטופים. השבת החטופים יותר חשובה מכל דבר אחר. דרך אגב, אני לא חושב שרק אני מזה רעב, אני חושב שחצי מהעם הזה הוא מזה רעב. החטופים מופקרים, העם מופקר, ואתם עסוקים בלכבוש איזה מוצב ריק או מעבר ריק. אין שום מדיניות ושום אסטרטגיה. על מנת שנניע את השיקום של כולנו, אנחנו צריכים להשיב את החטופים. אני מבקש מאוד שנגיע לעסקה ונחתום עליה. אמרתי בוועדת החוקה שבמזרח התיכון יש זרם אין סופי של אפשרויות לאלימות ומלחמה. על בלון התבערה הראשון תיכנסו בעזה כמה שאתם רוצים, אבל את זה תעשו רק כשהחטופים בבית.

יובל בראון:

אני החתן לעתיד של קית'. באוגוסט האחרון אזרתי אומץ, כרעתי ברך והצעתי נישואים לשיר, בחירת ליבי, ביתם של קית' ואביבה. כחודש וחצי לאחר מכן, בטבח ה-7 באוקטובר, אביבה וקית' נחטפו. אביבה חזרה לאחר 51 יום, קית' עדיין שם. אנחנו מחכים לו כדי לערוך חתונה. כבר היינו אמורים להיות נשואים.

אני חושב שמה שאתם שומעים כאן וחווים זה חוסר האונים המוחלט של העם. אנחנו נתנו בכס את מבטחנו אחרי שהמדינה כשלה כשל נוראי ב-7 באוקטובר. אמרתם לחץ צבאי, אבל לא היה מספיק לחץ צבאי; אמרתם משא ומתן עיקש, אבל לא היה משא ומתן עיקש. כן סיוע, לא סיוע, בשורה התחתונה החטופים לא בבית. כל עוד הם לא חוזרים אנחנו נכשלים, כולנו. זה מאוד מתסכל ששל הכלים שלך מוגבל. מה לא ניסינו? טסנו לכל העולם, חסמנו כבישים, חסמנו סיוע הומניטרי. כל אחד פעל בזירה ובדרך שנראתה לו נכונה למען המטרה היחידה החשובה - השבת החטופים. אנשים אפילו הפסיקו לאכול. די, אנחנו לא יכולים יותר.

העם שלנו עם דעות מגוונות וגם משפחות החטופים עם דעות מגוונות, אבל מה שברור לכולם זה שהאנשים האלה צריכים להיות בבית. מי שיכול להביא אותם הביתה הוא אתם, חברי הכנסת ושרי הממשלה, כי לשם כך נבחרתם, לשם כך אתם יושבים פה, לשם כך במשך שבעה וחצי חודשים אנחנו מתדפקים על הדלתות ומתחננים על חיי אהובנו, על חיי האזרחים של המדינה שמופקרים.

יצאתי מדיון שנכחו בו רבים מפורום תקווה. אם אתם לא מסוגלים להביא אותם, אנא מכם פנו את מקומכם למי שכן מסוגל. זה חיי אדם, זה לא קמפיין פוליטי, זה לא משחק. לא על הגב של האהובים שלנו תמשיכו במלחמה חסרת התכלית הזאת. הדרך להביא אותם היא שלכם, לא שלנו. קטונתי, אינני מבין בלחץ צבאי או בלחץ מדיני, אלה לא התחומים שלי, לכן שמתי פתק בקלפי. אנא מכם, עשו את עבודתכם. אם אין ביכולתכם, פנו את המקום למי שכן יכול. סבלנותו של העם פקעה. אותי לימדו בשיעור אזרחות שבמדינת ישראל הריבון הוא העם.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. אישרנו במהלך כל התקופה הזאת מענקים וביקשנו שתהיה הגנה כך שאף אחד לא יוכל לשים עליהם יד. הצו הזה שמגיע אלינו נותן את ההגנה על המענקים.

שלומית ארליך:

מדובר בצו שנועד לתת את ההגנה למענקים שמשתלמים מכוח החלטות ממשלה. בצו מדובר בשתי החלטות ממשלה שהתקבלו. שקד, תתייחסי לסוגי המענקים ואם המענקים כבר שולמו.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

ועד מתי.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הסוגיה הזאת חשובה, הרב גפני, ובאמת כל הכבוד שאתה דוחף אותה. האם אתה יודע שכשאתם לא עומד בהתחייבות שלו בבנק הוא מקבל דירוג אשראי? מאות אלפי אנשים שנפגעה להם הכלכלה מקבלים דירוג אשראי נמוך בבנקים כך שכשהם ירצו הלוואה לא יתנו להם או יסמנו אותם מול כל כרטיסי האשראי. ביקשתי מבנק ישראל שתהיה הקפאה של דירוג האשראי הבנקאי בתקופת מלחמה, שהוא יישאר כפי שהוא, וכשתיגמר המלחמה יתחילו אותו מחדש. מה שהיום קורה זה שמאות אלפי אנשים ייפגעו בדירוג האשראי הבנקאי, מה שישפיע על האשראי שלהם, על כרטיסי האשראי, על הריביות.

היו"ר משה גפני:

פנית לבנק ישראל?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

כן, אבל לא קיבלתי פתרון.

היו"ר משה גפני:

מה אמרו לך?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

שאין פתרון כרגע. זה דומה לעניין הזה, כי אתה בא ואומר שלא ייקחו מאדם את המענק בזמן מלחמה.

היו"ר משה גפני:

זה בוועדת כלכלה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אפשר ביחד עם ביטון. עולמות של בנקים נעים בין כספים לכלכלה.

היו"ר משה גפני:

מיכאל, אני נרתם לעניין. תדבר עם ביטן.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

טוב איש יקר, תודה רבה.

שקד כסלו:

כמו שהיושב ראש הציג, אנחנו מבקשים כעת להביא לאישור הוועדה צו של שר האוצר ושר המשפטים, שמקנה הגנה מעיקולים לשני מענקים נוספים שנקבעו בהחלטות ממשלה.

היו"ר משה גפני:

כמה הגנות אישרנו עד עכשיו?

שקד כסלו:

עד עכשיו יש ארבעה - שניים אושרו בחוק המקורי ואחר כך עוד שניים. עכשיו אנחנו מבקשים להקנות הגנה למענק שניתן למפונים מהיישובים בצפון וליישובים בדרום שיש עדיין מניעה ביטחונית לחזור אליהם, שזה מענק לצורך הצטיידות בגלל הימשכות הפינוי והיערכות לחגים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

באיזה גובה היה המענק?

שקד כסלו:

זה היה, למיטב זכרוני, 1,000.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

עד 5,000 למשפחה?

שקד כסלו:

בדיוק. המענק הזה התחיל להשתלם ב-18.4. רובו שולם, לא כולו. האריכו בימים האחרונים את האפשרות להגיש בקשות בעוד כמה ימים.

שלומית ארליך:

האם יש לכם נתונים? האם יש כאלה שעיקלו להם?

שקד כסלו:

ממה שנמסר לנו, לא, אבל אין לנו נתונים ודאיים, לכן הכנסנו פה את סעיף התחולה, שאומר שעיקול שכבר הוטל ולא מומש - ישוחרר.

ינון אזולאי (ש"ס):

ואם הוא מומש, אתם תשלמו לו?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אם הוא מומש, אפשר יהיה להשיב לו את זה?

שקד כסלו:

אנחנו לא יכולים להשיב את זה.

ינון אזולאי (ש"ס):

למה לא? שהמדינה תוציא עוד כסף ותשים שם.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

זה במסגרת החלטה אחרת.

שקד כסלו:

כרגע הסמכות של השרים היא להגן מעיקול.

רו מלמד:

האם "מומש" אומר שהכסף נלקח מהחשבון, או שצו העיקול הגיע לבנק? אלה שני דברים שונים לגמרי.

שקד כסלו:

הוא נלקח מהחשבון.

רו מלמד:

אני חושב שבמקרה הזה צודקים חברי הכנסת שאומרים שאפשר להגיע למצב שהממשלה תשפה פעמיים כי לקח זמן למשרד האוצר או למשרד המשפטים להביא את הצו הזה.

שקד כסלו:

יש כאן סעיף שמתייחס למצב שהוטל העיקול ולא מומש. במצב כזה המענק משוחרר.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

יש לכם נתונים כמה מומש?

שקד כסלו:

לא.

ינון אזולאי (ש"ס):

היה חשוב להגיע עם נתונים.

ליהי קושניר גינוסר:

נמסר לנו מרשות האכיפה והגבייה, שהסיכוי שעיקולים מומשו בקשר ליחידים הוא די נמוך.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

האם זו רשות שמעריכה סיכונים או מממשת עיקולים?

ינון אזולאי (ש"ס):

האם במקרה שזה מומש על ידי הרשות לאכיפה וגבייה, לא נכון לקחת חזרה את הכסף?

ליהי קושניר גינוסר :

בהוצאה לפועל מדובר באזרחים שהם צדדים שלישיים, זו לא המדינה.

ינון אזולאי (ש"ס) :

אם תבדקי כמה זמן לוקח מהרגע שרשות האכיפה והגבייה לוקחת את הכסף עד שהיא מעבירה אותו באמת לאותו אחד שמגיע לו הכסף, את תראי שזה לוקח עוד כמה חודשים. בזמן הזה תחזירו את זה לאותו אדם שקיבל את זה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

תורידו את זה מהאיש שקיבל את זה, תתקנו את העוול הזה.

ליהי קושניר גינוסר :

תקנות של שר המשפטים קובעות מן עיכוב הליכים כזה, שלא ניתן לנקוט הליכים למימוש עיקול מה-7 באוקטובר. התקנות האלו מסתיימות בסוף מאי, ויש כוונה להאריך אותן עד יוני.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

אין לך נתונים לגבי כמות הפעמים שהכללים האלה הופרו.

ליהי קושניר גינוסר :

בשביל הכללים האלה צריך אישור מיוחד של רשם. הוא יכול לתת אישור במקרים מיוחדים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

את לא יכולה להגיד לנו בפתח דברייך שרשות שלטונית מעריכה שלא היו הרבה מקרים כאלה, כי אנחנו בעולם של כסף, נתונים ומחשבים. בלחיצת כפתור כל בנק ידווח כמה עיקולים היו לו. בנק ישראל יכול בשנייה להגיד כמה עיקולים היו וכמה מקרים של הפרת כללים שהמחוקק קבע היו. מכיוון שהיו עיקולים ועבר כסף, הוועדה הזאת מתכנסת ואומרת: אל תעשו את העוול על מענקים שהמדינה נתנה לקיום היום יומי. כיוון שהממשלה התרשלה ונתנה לעיקולים האלה להתקיים, היא צריכה לתקן את דרכיה ולשאת במשמעות של הטעות של עצמה. אם היא קבעה שלא יהיו עיקולים ויש לה רשות שמנהלת עיקולים ומעבירה לצד שלישי, היא התרשלה בניהול הדבר הזה וצריכה לספוג את העלויות. הערכה שלי היא שזה כסף קטן, שהאירוע הזה לא גדול. אל תדברו איתנו על אומדנים וניהול סיכונים, תגידו לנו כמה עיקולים היו במלחמה, באיזה בנקים, למי הם היו, והאם יש הצלבה בין העיקול לבין המענק מהמדינה שהאיש קיבל בגין המלחמה. מדובר על בדיקה בלחיצת כפתור, לא השערות. אם אין פה את הנציגים הרלוונטיים, צריך דיון מעקב עם כל הרשויות שיביאו את הנתונים.

שקד כסלו :

מענק נוסף שעליו אנחנו מגינים נקבע בהחלטת ממשלה אחרת, שזה מענק לעוסקים ברשויות מקומיות מוטות תיירות.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

את יכולה לפרט את המושג "רשות מוטות תיירות"? מי הן הרשויות האלו, ואיך זה יינתן? היבט התיירות זה נושא כואב שלא טופל על ידי המדינה.

שקד כסלו :

זה לא נועד לתת מענה ספציפי לעסקי התיירות, זה נועד לתת מענה לכלל העסקים ברשות, מתוך הבנה שברשויות המקומיות שמתבססות על תיירות חלק משמעותי מהעסקים מתבססים על רכישה של תיירות. גורמי המקצוע קבעו שלושה פרמטרים. רשות מקומית שענתה על שלושתם, הוגדרה ככזו

שהעוסקים בה יהיו זכאים למענק. עונים על שלושת הפרמטרים העיר אילת ומועצה אזורית תמר. רק העוסקים בהן יהיו זכאים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

מה הם הפרמטרים?

שקד כסלו:

הפרמטרים הם חיובי ארנונה, כמה מחיובי הארנונה הולכים לעסקים שמוגדרים לפי התקנות כבתי מלון - זה כולל גם אכסניות ובתי הארחה - ביחס לכלל החיובים, כמה מפונים היו ברשות המקומית. ההבנה היא שדפוסי הצריכה של מפונים שונים מדפוסי הצריכה של תיירים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

עשיתם קריטריונים שגויים. היית בגולן בשבעת החודשים האחרונים?

שקד כסלו:

לא.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

היית במטולה או בקריית שמונה בשבעת החודשים האחרונים?

שקד כסלו:

לא.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

היית בנהריה בשבעת החודשים האחרונים?

שקד כסלו:

לא.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אלו ערים שמושפעות מתיירות. תיירות היא לא רק בתי המלון, היא גם המכבסה, המצילים בבריכות, עוד המון עסקים. האם נהריה, קריית שמונה והגולן נכללים אצלכם כאזורים של עסקים מוטי תיירות?

שקד כסלו:

קריית שמונה עדיין מפונה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

לא קריית שמונה כמקום. יש איסור מטעם משרד הביטחון לטייל בגליל העליון.

שקד כסלו:

בדיוק לכך כיוונו בחלק השני של ההחלטה הזאת. כמו שאמרתי, נתנו מענה לעוסקים ברשויות מקומיות מוטות תיירות ולעוסקים ביישובים שהם חלק מהאזור שנפגע בחודש דצמבר ועונים על אחד משני תנאים חלופיים: או שהייתה בהם הגבלת פעילות מותרת מצומצמת ביותר לפי הנחיות פיקוד העורף או פיקוד צפון, או שהיו נסיבות חריגות שהשפיעו על מרקם החיים והפעילות בהם בשל המצב הביטחוני או פעולות הצבא בסביבתם.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

מה הן הרשויות?

שקד כסלו:

אלו לא רשויות. פה אנחנו מדברים על יישובים. לדוגמה, יישובי רמת הגולן.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

תגידי את היישובים.

שקד כסלו:

זה הרבה מאוד יישובים. אפשר לראות אותם לפי הנחיות פיקוד העורף.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

כמה יישובים?

שקד כסלו:

לפי הנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש להעביר לו את רשימת היישובים.

שקד כסלו:

אני אעביר. אנחנו נותנים עכשיו הגנה למענקים שניתנו בהחלטת הממשלה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אני מבקש לקבל את רשימת היישובים. אני מבקש לקיים דיון בקריטריונים שקבעו את היישובים, כדי לראות אם יש נפילה בין הכיסאות.

נאור שירי (יש עתיד):

ברור שיש נפילה, אבל אף אחד לא יעשה על זה דיון כי זה הצבא.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

נאשר את הצו, נקבל רשימת יישובים, ואז נלך לשטח כדי לראות אם זה תואם את המציאות.

שקד כסלו:

צו הגנה על מענקים מיוחדים (חרבות ברזל) (תיקון התוספת לחוק) (מס' 3), התשפ"ד-2024

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 3 לחוק הגנה על מענקים מיוחדים (חרבות ברזל),
התשפ"ד-2023 (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אנו
מצווים לאמור:

1. תיקון
התוספת
לחוק
בתוספת לחוק, בסופה יבוא:

"(5) מענק המשולם לתושב לפי החלטת הממשלה מס' 1709 מיום ט' בניסן התשפ"ד (17 באפריל 2024) או החלטת הממשלה המתקנת או המחליפה אותה.

שלומית ארליך:

לאיזה מענק זה מתייחס?

שקד כסלו:

זה המענק של התושבים המפונים מהצפון או מהדרום, היכן שיש עדיין מניעה ביטחונית.

(6) מענק המשולם לעוסק לפי החלטת הממשלה מס' 1637 מיום כ"א באדר ב' התשפ"ד (31 במרס 2024), או החלטת הממשלה המתקנת או המחליפה אותה, ובלבד שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס אינו עולה על 300 אלף שקלים חדשים; לעניין זה, "מחזור עסקאות בשנת הבסיס", כהגדרתו בסעיף 338 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961.

שלומית ארליך:

למה 300 אלף?

שקד כסלו:

אנחנו נותנים את אותה הגנה על המענק המינהלי הזה רק לעוסקים שמחזור העסקאות שלהם לא עולה על 300 אלף שקלים.

תחולה 2. ההגנות לפי החוק לעניין עיקול זכות למענק או מענק שהוקנה או ששולם, לפי העניין, יחולו גם לגבי מענק לפי פרטים (5) ו-(6) לתוספת לחוק, כנוסחו בצו זה, בתקופה שמיום שבו התקבלה החלטת הממשלה הנוגעת לעניין כמפורט באותם תנאים ועד יום תחילתו של צו זה (להלן – יום התחילה), ובלבד שאם ניתן לגביו צו עיקול לפני יום התחילה – הצו האמור לא מומש לפני היום האמור.

ינון אזולאי (ש"ס):

זה ייתן גם הגנה על המענקים של אלה ששבים הביתה?

שקד כסלו:

לא.

ינון אזולאי (ש"ס):

להם כן אפשר יהיה לעקל?

שקד כסלו:

כרגע הם לא נמצאים בחוק.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

למה? הם הכי חלשים.

ינון אזולאי (ש"ס):

למה להם לא תהיה הגנה?

נאור שירי (יש עתיד):

זה לא הצו שהעבירו.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הצו הזה עם חורים. אולי הצו הזה בכלל לא נותן כלום כי כל העוולות כבר נעשו? מי יתקן את העוולות שנעשו לאנשים?

שקד כסלו:

המענקים האלה ניתנו בהחלטות ממשלה אחרות. ניתן לדון אם נכון להכניס גם אותם לצו.

ינון אזולאי (ש"ס):

ועליהם אין הגנה?

שקד כסלו:

הם לא בתוך החוק.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

בואו נכניס אנחנו, הרי אפשר לשנות את הצו בוועדה.

ינון אזולאי (ש"ס):

היועצת המשפטית, אפשר להכניס?

שלומית ארליך:

רק עם השר.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הנוהל הוא שאנחנו יכולים להכניס נוסח ואם לא מוצא חן בעיני השר הוא יכול לבטל אותו ולמשוך את הבקשה.

שקד כסלו:

זה בהחלט משהו שנכון לבחון.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

תיקחו 10 דקות הפסקה, תדברו עם השר, ותכניסו את תושבי שדרות שחזרו הביתה.

שקד כסלו:

החוק קובע שיקולים שצריך לשקול בהחלטה אם להכניס מענקים, כדי שלמענקים שכבר התחילו להשתלם ניתן יהיה להקנות הגנה מיד.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אולי בטלפון עם השר תגיעו להסכמות עכשיו ונכניס גם את הקבוצה הזאת.

נאור שירי (יש עתיד):

הוא עדיין צריך לשנות את הצו.

שלומית ארליך:

אם השרים מסכימים, אפשר לתקן ולהכניס את המענקים.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש שזה ייכנס. נצביע עכשיו על הצו ואז אני אגיש רביזיה. אני מבקש שתבקשי מהשרים להוסיף גם את זה.

שקד כסלו:

זה משהו שנידרש לערוך לגביו בחינה מקצועית.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

איזו בחינה? שתושבי שדרות חזרו הביתה עם מענקים? מה יש לבחון פה? זה לא עניין של כסף, כי הכסף כבר ניתן.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש תשובה עד מחר. צו הגנה על מענקים מיוחדים (חרבות ברזל) (תיקון התוספת לחוק) (מס' 3) התשפ"ד-2024. מי בעד אישור הצו, ירים את ידו?

הצבעה

אושר.

נאור שירי (יש עתיד):

רביזיה.

היו"ר משה גפני:

אני מגיש רביזיה ומבקש עד מחר תשובה. אם התשובה תהיה חיובית, אני אביא את הרביזיה לכאן. תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 14:05.